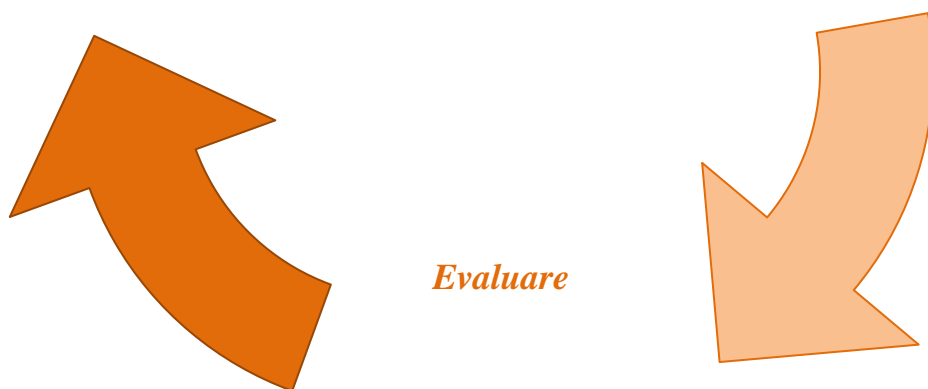
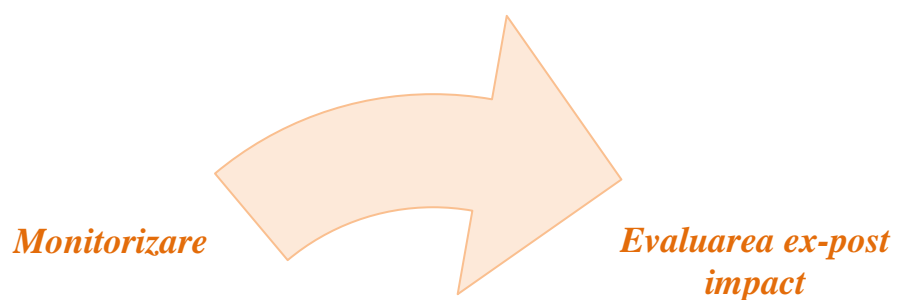

CAPITOLUL 8

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Implementarea strategiei de dezvoltare se realizează prin intermediul planului de măsuri și acțiuni.

Planul de acțiune va fi detaliat pe structura *obiectiv general – obiectiv specific – măsură – resurse necesare – indicatori de performanță – termen – risc asociat*.

Prin instituirea unui sistem de monitorizare a strategiei se poate realiza adaptarea acesteia la modificările care apar pe parcurs în urma implementării acțiunilor precum și înglobarea prevederilor legislative care vor apărea sau vor surveni modificări pe parcursul întregii perioade de planificare.

Proiectul de planificare strategică a comunei Vernești trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității clujene și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).

8.1 Ciclul planificare-evaluare

În ceea ce privește evaluarea nevoilor, pe măsură ce desfășurăm o monitorizare a acestora apare necesitatea să acționăm prin modificarea programului. Obținem până la urmă un ciclu iterativ planificare-evaluare. În prima fază, cea de planificare, vorbim despre formularea unei probleme, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternativei alese. A doua fază se referă la formularea obiectivelor, scopurilor și ipotezelor programului, conceptualizarea și operaționalizarea componentelor principale ale evaluării:

- programul,
- participanții,
- condițiile și măsurătorile,
- designul evaluării,
- detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente,
- analiza informației și

- utilizarea rezultatelor.

Se propune realizarea programelor operaționale, precum și a planurilor de acțiune pe baza evaluării nevoilor existente în fiecare domeniu.

Adoptarea programului se va face doar după efectuarea unei analize ex-ante, care poate duce la revizuirea programului.

La acest nivel se impune efectuarea unor analize de gradului de realism a programului și a obiectivelor lui, analize cost-beneficiu sau cost eficiență (după caz).

După implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecărui program.

Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele programului. Pe baza acestei evaluări se pot impune modificări ale programului și implementarea acestor modificări.

La încheierea programului sau a unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța programului, valoarea sa pentru societate), care să ne spună în ce măsură programul poate sau trebuie să fie continuat.

8.2 Etapele evaluării

Un program poate fi evaluat atunci când:

- Scopurile și obiectivele programului, cele mai importante efecte secundare care ar putea să apară, informațiile necesare pentru evaluare sunt bine definite;
- Scopurile și obiectivele programului sunt plauzibile;
- Informațiile necesare pot fi obținute;
- Beneficiarii evaluării au ajuns asupra unui acord asupra modului în care vor fi utilizate rezultatele acesteia.

Modul în care se desfășoară o evaluare diferă de la program la program. Etapele generale ale unei evaluări pot fi:

1. Clarificarea obiectului evaluării (programul)
2. Identificarea scopului evaluării și a beneficiarilor acesteia
3. Identificarea datelor necesare

4. Alegerea și aplicarea metodelor de culegere a datelor
5. Analiza datelor
6. Prezentarea rezultatelor.

Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în program (beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului).

Avantajele acestei abordări sunt:

- Accent pe participanți;
- Gamă largă de beneficiari care participă;
- Scopul este învățarea;
- Design flexibil;
- Metode de apreciere rapidă;
- Participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

8.3 Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit).

Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.

8.4 Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei este:

- ✓ Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local.
- ✓ Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile.
- ✓ Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia.

În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional principalii actori ai implementării strategiei vor fi:

- Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
- Agenții economici;
- Investitorii;
- Societatea civilă.

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de Unitatea Administrativ Teritorială Vernești. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor aplicate. Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2016, 2019 și 2022, fiind prezentate în cadrul ședințelor și transmise autorităților de la nivel regional.

În cadrul raportului vor fi evidențiate:

Situația și evoluția socio-economică la nivelul local

Realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea

Exemplele de bună practică

Orice propuneri de modificare a strategiei de dezvoltare locală și a tabelelor financiare

Raportul va sintetiza evoluțiile relevante în implementarea Strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere prin ajustarea Strategiei și a Planului de Acțiune, care vor fi, la rândul lor, supuse aprobării Consiliului local.

8.5 Evaluarea ex-post a impactului strategiei

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmări să analizeze.

- modul de folosire a resurselor,
- realizarea impactului așteptat și
- eficiența intervențiilor.

Se vor evalua factorii de succes sau de eșec, cât și sustenabilitatea rezultatelor și impactului strategiei. Pentru o evaluare adecvată a rezultatelor strategiei evaluarea ex-post trebuie realizată după trecerea unui anumit timp de la implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.